

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΤΟΥ ΙΟΡΔΑΝΙΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τὴν Πέμπτην τῆς Α΄ Ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν, 5^η /18^η Μαρτίου 2021, ἐωρτάσθη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου μέ μετάρθεσιν μιᾶς ἡμέρας ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρός ἡμῶν Γερασίμου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ εἰς τὴν Ἱερὰν αὐτοῦ Μονήν, κειμένην εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ, εἰς μικράν ἀπόστασιν πρό τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ εἰς τὴν Νεκρὰν θάλασσαν καὶ εἰς τὴν Δυτικὴν ὄχθην αὐτοῦ.

Τὴν Μονήν ταύτην ἱδρυσεν αὐτός ὁ ὁσιος Γεράσιμος, ἀφ' οὗ προσῆλθεν ἐκ τῆς πατρίδος αὐτοῦ Λυκίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους εἰς τοὺς χρόνους τῶν Μονοφυσιτικῶν ταραχῶν, τό 451 μ.Χ.

Διὰ μικρόν διάστημα ὁ ἅγιος Γεράσιμος ἐδέχθη ἐπίδρασιν ἐκ Μονοφυσιτικῶν κύκλων, ἐπέστρεψεν ὅμως αὐτόν εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν ὁ ἅγιος Εὐθύμιος, μετὰ τοῦ ὁποίου καὶ συνειργάσθη εἰς τό ἐξῆς καὶ ἐγένετο πεφωτισμένος πνευματικός ὁδηγός εἰς τὴν Μονήν ταύτην, Κοινόβιον καὶ Λαύραν ἐν ταῦτῳ, χιλιάδων μοναχῶν καὶ λαϊκῶν, ἀξιωθεὶς τοῦ θαυματουργικοῦ, ἱαματικοῦ καὶ προορατικοῦ χαρίσματος καὶ τοῦ χαρίσματος τῆς ἐξημερώσεως τῶν ἀγρίων θηρίων ὡς δεικνύει ἡ εἰκὼν αὐτοῦ μετὰ τοῦ λέοντος.

Εἰς τὴν Μονήν ταύτην ἐτέλεσε καὶ τὴν ὡς ἄνω ἡμέραν τὴν θείαν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων Δώρων ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατήρ ἡμῶν καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συλλειτουργοῦντων Αὐτῷ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων Μητροπολίτου Καπιτωλιάδος κ. Ἡσυχίου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου καὶ Μητροπολίτου Ἐλενουπόλεως κ. Ἰωακείμ, Ἀγιοταφίτων Ἱερομονάχων ὡς τοῦ Γέροντος Καμαράση Ἀρχιμανδρίτου π. Νεκταρίου, τοῦ Γέροντος Δραγουμάνου Ἀρχιμανδρίτου π. Ματθαίου, τοῦ ὑπηρετοῦντος εἰς τὸν Ἀββᾶν Γεράσιμον π. Κυριακοῦ, τοῦ Ἀρχιδιακόνου Μάρκου καὶ τοῦ Ἱεροδιακόνου Εὐλογίου ψαλλόντων τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Μαδάβων κ. Ἀριστοβούλου καὶ τοῦ Ἱεροδιακόνου Συμεών, παρουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κ. Εὐαγγέλου Βλιώρα καὶ μετεχόντων ἀρκετῶν ἐξ Ἱεροσολύμων καὶ Γαλιλαίας, ἐκείνων εἰς τοὺς ὁποίους ἐπέτρεψαν τὰ μέτρα προστασίας ἐναντι τοῦ covid-19.

Εἰς τό Κοινωνικόν τῆς θείας Λειτουργίας ἐκήρυξεν ὁ Μακαριώτατος τὸν θεῖον λόγον ἔχοντα ὡς ἔπεται:

«Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει, καὶ ὡσεὶ ἡ κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται», (Ψαλμ. 91,11), λέγει ὁ ψαλμωδός.

Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί,

Εὐφραίνεται ἡ ἔρημος τοῦ Ἰορδάνου, ὅτι ὡς φοῖνιξ ἐξήνθησεν σήμερον ἡ Ἱερά μνήμη τοῦ δικαίου τοῦ Θεοῦ ὁσίου δέ Θεοφόρου Πατρός ἡμῶν Γερασίμου τοῦ ἀναχωρητοῦ, τοῦ ἐκ Λυκίας ὀρμωμένου. Εὐφραίνεται καὶ ἡ ἐπώνυμος αὐτοῦ Μονή ἡ καὶ πάλαι ποτέ διαλάμπασα Λαύρα, ἔνθα συνήγαγε πάντας ἡμᾶς ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἵνα εὐχαριστιακῶς δοξάσωμεν τὸν δοξάζοντα τοὺς ἁγίους Αὐτοῦ.

Ὁ ὁσιος Γεράσιμος, ἀκούων εἰς τούς Κυριακούς λόγους: «ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς με οὐ μὴ πεινάσῃ καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε», (Ἰωάν. 6,35). «Καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω», (Ἰωάν. 6,37) κατέλαβε τὴν ἐνδοτέραν ἔρημον τῆς Θηβαΐδος καὶ ἐν συνεχείᾳ τὴν εὐλογημένην ἔρημον τοῦ Ἰορδάνου, «δίκην [=κατὰ τρόπον] φωστῆρος ἐκλάμποντος καὶ τὰ τῆς εὐσεβείας σπεύροντος σπέρματα», ὡς λέγει ὁ Κύριλλος Σκυθουπολίτης.

Μιμητὴς γενόμενος ὁ Πατὴρ ἡμῶν Γεράσιμος «τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας», (Εβρ. 6,12), ἀνεδείχθη οἰκῆτωρ περιδοξοῦ τοῦ Ἰορδάνου καὶ συμπολιστὴς τῶν συγχρόνων αὐτοῦ μεγάλων ἀσκητῶν, Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου, Σάββα τοῦ ἡγιασμένου, Μαρτυρίου καὶ Θεοκτίστου τῶν ὁσίων καὶ πολλῶν ἄλλων ἀναχωρητῶν τῆς ἐρήμου τῆς Ἰουδαίας, τῶν ἀκουόντων εἰς τὸ παράγγελμα τοῦ προφητάνακτος Δαυΐδ: «Ζητήσατε τὸν Κύριον καὶ κραταιώθητε, ζητήσατε τὸ πρόσωπον Αὐτοῦ διὰ παντός. Μνήσθητι τῶν θαυμασίων Αὐτοῦ, ὧν ἐποίησε τὰ τέρατα Αὐτοῦ καὶ τὰ κρίματα τοῦ στόματος Αὐτοῦ», (Ψαλμ. 104, 4-5).

Σύγχρονοι καὶ αὐτόπται συγγραφεῖς παρουσιάζουν τὸν Θεοφόρον Γεράσιμον ὄχι μόνον ὡς «ἐραστὴν τῶν ὑπερκοσμίων ἀλλὰ καὶ ὡς ταμειῖον [=θησαυροφυλάκιον φιλανθρωπίας] καὶ τέμενος πραότητος». Προσέτι δὲ ἐκτός ἄλλων ἀπονεκρώσεων τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, ὁ Θεῖος Γεράσιμος παρέμενε ἀσιτος καθ' ὅλην τὴν ἀγίαν καὶ Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, ἀρκούμενος τῇ μεταλήψει καὶ μόνη τῶν θείων Μυστηρίων» καὶ διὰ τοῦτο ἀνελήλυθεν εἰς τὸ ὕψος τῆς θεωρίας τῆς θείας δόξης, ὡς λέγει καὶ ὁ ὑμνωδὸς αὐτοῦ: «τὴν κλίμακα τῶν θείων ἀρετῶν διανύσας πρὸς νοητῆς θεωρίας ἀνελήλυθας ὕψος καὶ θείων μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ, ἐμφάσεις ὑπεδέξω καθαρὰς· διὰ τοῦτο, Θεοφόρε, σέ εὐσεβῶς τιμῶμεν καὶ βοῶμεν· δόξα τῷ ἐνισχύσαντι Χριστῷ, δόξα τῷ σέ στεφανώσαντι, δόξα τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ πᾶσιν ἰάματα».

Ἡ «νοητὴ θεωρία», εἰς τὸ ὕψος τῆς ὁποίας ἀνῆλθεν ὁ Πατὴρ ἡμῶν Γεράσιμος δέν εἶναι ἄλλο τι ἀπὸ τὴν θεωρίαν τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἐρωτήσαντος τὸν Πατέρα Αὐτοῦ οὐ μόνον περὶ τῶν μαθητῶν Αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν = [τοῦ κηρύγματος τῶν μαθητῶν] εἰς Αὐτόν, «ἵνα θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐμήν, ἣν δέδωκάς μοι, ὅτι ἠγάπησάς με πρό καταβολῆς κόσμου», (Ἰωάν. 17, 20-24).

Ἑρμηνεύων τὸν ἀνωτέρω Κυριακὸν λόγον, ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας λέγει: «ἡ θεὰ λοιπὸν τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ δέν θά δοθῇ εἰς βεβήλους καὶ ἁμαρτωλούς, ἀλλὰ οὔτε εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἀτιμάζουν τὸν Θεῖον νόμον, παρὰ μόνον εἰς τούς ὁσίους καὶ ἀγαθούς. Γνωρίζομεν δὲ τοῦτο, ἐπειδὴ ὁ Προφήτης [Ἠσαΐας] λέγει: «ἀρθήτω ὁ ἀσεβής, ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν Κυρίου», (Ἠσ. 26,10). Καὶ εἰς τὰ εὐαγγελικά κηρύγματα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ λέγει: «Μακάριοι οἱ καθарοὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται», (Ματθ. 5,8). Καὶ λοιπὸν, ποῖοι δύνανται νὰ ἔχουν καθαρὰν τὴν καρδίαν; ἀναμφιβόλως, οὐδεὶς ἄλλος ἐκτός αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι διὰ τῆς ἐνώσεώς των μέ τὸν Θεόν, τῆς γενομένης διὰ τοῦ Υἱοῦ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ἀπέσχον πάσης φιλοσαρκίας καὶ ἀπώθησαν ὅσον τὸ δυνατόν μακρὰν τὴν κοσμικὴν ἡδονήν. Οὗτοι μὲν ἔχουν ἀρνηθεῖ τὴν ζωὴν των ἀφ' ἑνός καὶ τὴν ἔχουν ἀναθέσει εἰς τὴν θέλησιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀφ' ἑτέρου, καθαρῶς τε καὶ ὁλοτρόπως πολιτευσάμενοι τῷ Χριστῷ. Τοιοῦτον πρόσωπον ἦτο ὁ Παῦλος, ὁ ὁποῖος ἐν τῇ τελείᾳ καθαρότητι αὐτοῦ δέν ἐφοβήθη νὰ εἴπῃ: «Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοί Χριστός», (Γαλ. 2,20).

Εἰς τὸ ἐρώτημά μας, κατὰ ποῖον τρόπον ἐνώνονται μέ τὸν Θεόν ἡ καλλίτερον

εἰπεῖν, ἐπιτυγχάνουν τὴν θέωσίν των οἱ ὅσοι καὶ ἀγαθοί, δηλονότι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ἀπαντᾷ ὁ ἔγκριτος τῆς Ἐκκλησίας Πατὴρ ἡμῶν Κύριλλος λέγων: «Ὁ Κύριος ἐποίησατο τὴν ἐξήγησιν, ἐγὼ φησιν ἐν αὐτοῖς καὶ σύ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσι τετελειωμένοι εἰς ἕν», (Ἰωάν. 17-23). Γίνεται μὲν γάρ ἐν ἡμῖν ὁ Υἱὸς σωματικῶς μὲν ὡς ἄνθρωπος συνανακρινάμενός τε [= ἀναμειγμένος μέ] καὶ συνενούμενος δι' εὐλογίας τῆς μυστικῆς· πνευματικῶς δέ αὖ πάλιν ὡς θεὸς τῇ τοῦ ἰδίου Πνεύματος ἐνεργείᾳ καὶ Χάριτι τό ἐν ἡμῖν ἀνακτίζον Πνεῦμα πρὸς καινότητα ζωῆς καὶ τῆς θείας Αὐτοῦ φύσεως κοινωνοὺς καθιστάς. «Ὁ σύνδεσμος τῆς ἐνότητος ἡμῶν πρὸς τὸν θεὸν καὶ Πατέρα εἶναι πάντοτε ὁ Χριστός», ἐπισημαίνει ὁ Ἱερός Πατὴρ ἡμῶν Κύριλλος: «Τετελειώμεθα τοιγαροῦν εἰς ἐνότητα τὴν ὡς πρὸς θεὸν καὶ Πατέρα διὰ μεσίτου Χριστοῦ».

Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν θείαν τελείωσιν ἐν Χριστῷ καὶ διὰ μεσίτου Χριστοῦ κατῴρθωσεν ὁ ἅγιος Γεράσιμος διὰ τοῦ ἀσκητικοῦ αὐτοῦ ἀγῶνος τῆς νηστείας, τῆς ἐγκρατείας, τῆς ἀδιαλείπτου προσευχῆς καὶ τῆς κατατροπώσεως τῶν παρατάξεων τῶν δαιμόνων, ὡς λέγει καὶ ὁ ὑμνωδὸς αὐτοῦ: «Τῶν προσευχῶν ταῖς προσβολαῖς, παρατάξεις δαιμόνων, κατέτρωσας γενναίως καὶ Χριστόν, Γεράσιμε, σὺ ἀνύμνεις, Υἱόν τοῦ θεοῦ».

Ἡ σήμερον ἐπιτελουμένη ἐόρτιος μνήμη τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Γερασίμου ἐν τῇ ἐπωνύμῳ αὐτοῦ Μονῇ κατ' αὐτὴν τὴν τρέχουσαν πρώτην ἐβδομάδα τῶν Νηστειῶν καὶ δὴ ἐν μέσῳ τῆς θανατηφόρου λοιμικῆς νόσου τοῦ κορωνοϊοῦ, μᾶς προτρέπει, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, διὰ τοῦ παραγγέλματος τοῦ θείου Παύλου, ἵνα «μὴ καθεύδωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποί, [οἱ ὅποιοι ἀγνοοῦν τὸν Χριστόν], ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν... ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας», (Α' Θεσ. 5, 6-8). Καὶ τοῦτο, διότι ὡς ἀναφωνεῖ ὁ ὑμνωδός: «Ὁ πλοῦτος τῆς Χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἰς πάντας προστίθεται τοὺς πόνοις ἐγκρατείας τοῦτον συλλέγοντας».

Ἰκετεύσωμεν τὸν θεόπτην Πατέρα ἡμῶν Γεράσιμον καὶ μετὰ τοῦ ὑμνωδοῦ εἴπωμεν:
«Ὁ σαρκωθείς ἐκ τῶν σῶν, ἄχραντε Δέσποινα, παναγίων αἰμάτων, Αὐτός ἀποκαθαίρει μολυσμῶν σαρκικῶν, διὰ νηστείας καὶ πόνων ἡμᾶς δυναμῶν, ταῖς σαῖς ἀπαύστοις ἱκεσίαις, θεοτόκε Παρθένε· ἵνα ἐν μετανοίᾳ, ταπεινώσει καὶ ὑπομονῇ φθάσωμεν τὴν λαμπροφόρον Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ καὶ συναναστηθῶμεν Αὐτῷ, ᾧ ἡ δόξα καὶ τό κράτος Αὐτοῦ εἴη εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν».

Μετὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν, ὁ φίλεργος καὶ φιλόξενος ἡγούμενος Ἀρχιμανδρίτης π. Χρυσόστομος παρέθεσε νηστήσιμον τράπεζαν εἰς τὴν Πατριαρχικὴν Συνοδείαν καὶ τό Ἐκκλησίασμα.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας